

Jumuiya ya Mazoezi: Ripoti

Juni 2023

Taeko Bourque, Anna Blumenthal, Caylee Cook, Bosiljka Milosavljevic
iliyotafsiriwa na Jean-Pierre AKILIMALI KANANE-Muzinge, Blaise Balume

**Ripoti hii inaeleza kwa kina
malengo, upeo, athari na
awamu za utekelezaji wa
Jumuiya ya Mazoezi ya
AfriBCD.**

**Wakati wa Awamu ya I,
tuliwaomba wanachama wa
mtandao wa AfriBCD
kukamilisha utafiti ili kuunda
orodha ya awali ya hatua za
utambuzi ambazo zinaweza
kuhitaji marekebisho au
ukusanyaji wa data zaidi.
Ripoti hii pia inajumuisha
matokeo ya utafiti wa
wanachama 42 na muhtasari
mfupi wa Awamu ya Pili ya
Itifaki ya Ukusanyaji Data.**

Lengo

Unda Jumuiya ya Mazoezi inayolenga kupima utambuzi barani Afrika. Lengo letu ni kupima utambuzi, kukuza ushirikiano na kushiriki maarifa ya kisayansi. Tunakumbatia kanuni za sayansi huria, tunahimiza ushirikishwaji hai na kusaidia watafiti katika mitandao, miradi shirikishi na ufikiaji wa fursa za ufadhilli. Kwa pamoja tunaweza kuunda mazingira ya kubadilishana maarifa na ukuaji wa kiakili.

Upeo

Umakini wetu unalenga utambuzi wakati wote wa maendeleo (pamoja na watafiti wengi wakizingatia kwa ajili ya maendeleo ya mtoto), kwa sababu ya ushahidi unaoongezeka kwamba utambuzi unachangiwa na shida na huathiri hali njema ya mtu. "Utambuzi" kwa makusudi ni neno pana, kwa sababu bado haijulikani ni vipengele vya utambuzi (na ni hatua gani za vipengele hivyo) ni muhimu zaidi kwa afya na ustawi/hali. Kwa mfano, vipengele vya utambuzi ambavyo timu yetu inazingatia ni majukumu ya utendaji (k.m., kubadilika kwa utambuzi, kumbukumbu ya kazi, kizuizi), pamoja na kumbukumbu ya tawasifu, umakini wa kuona na hoja.

Athari

Maono yetu ni kwa Jumuiya ya mazoezi hii kuwa nafasi endelevu ya kubadilishana mawazo, mbinu, mazoezi bora, changamoto na data. Jumuiya hii na maendeleo wake unaoendelea wa mbinu itakuwa muhimu kwa timu nyingi za utafiti na washikadau barani Afrika, kutokana na kuenea kwa kazi hizi za msingi za utambuzi katika maeneo mengi ya afya na ustawi. Mradi huu pia unaweza kutumika kama kielelezo cha kuchochea utafiti katika jamii zingine ambazo kuwakilishwa kidogo.

Ufazili

Jumuiya ya mazoezi hii ni matokeo ya muunganisho wa mradi wa miaka 2 unaofadhiliwa na ruzuku ya Maendeleo ya Maarifa kutoka Baraza la Utafiti wa Sayansi ya Jamii na Binadamu la Kanada, unaozingatia maendeleo ya utafiti wa utambuzi barani Afrika, na mradi wa mitandao unaofadhiliwa na UKRI ESRC. Secondary Data Analysis Initiative Grant ambayo inalenga kukusanya pamoja watafiti wanaofanya kazi katika maendeleo ya watoto barani Afrika.

Mpango

Ingawa lengo letu la msingi ni kuunda Jumuiya ya Mazoezi inayostawi, sehemu kuu ya hili itahusisha ushirikiano ili kusaidia kutambua, kurekebisha au kuunda seti ya vipimo vinavyofaa katika muktadha na kupatikana kwa uhuru ama vilivyo wazi vya ufikiaji, ambavyo vinaweza kutumika kuendeleza utafiti kuhusu utambuzi barani Afrika. Vipimo hivi, pamoja na itifaki za ukusanyaji, wa data, uthibitishaji na kushiriki data, vitapatikana bila malipo na kupatikana kwa jumuiya.

Lengo letu kuu ni kujenga jumuiya imara. Kwa hivyo tunawaalika wanachama kushiriki kikamilifu katika maendeleo ya mradi. Tunafanya kazi ya kutengeneza tovuti ya AfriBCD na rasilimali mbalimbali. Pia tunafanya kazi Awamu ya Pili ya Itifaki ya Ukusanyaji Data.

**UKOSEFU WA MBINU ZINAZOFAA
HULETA KIKWAZO KIKUBWA KATIKA
KUONGEZA UTAFITI WA UTAMBUZI
BARANI AFRIKA.**

JUMUIYA YA MAZOEZI

AWAMU YA I

- Unda Jumuiya ya Mazoezi ili kuleta pamoja watafiti wanaofanya kazi ya utambuzi barani Afrika.
- Utafiti kwa wanachamba ao wanamemba ili kubaini hatua zinazofaa zaidi kwa awamu ya II.

VIPIMO VYA UTAMBUZI

AWAMU YA II

- Tumia maarifa limbikizi kutoka kwa Jumuiya ya mazoezi kutambua na kukuza seti ya hatua za utambuzi zinazofaa, zinazofaa kitamaduni na zinazoweza kutekelezeka.
- Shiriki matokeo yetu na Jumuiya ya mazoezi ili kuchagua hatua bora zaidi za awamu ya III.

MIUNDOMBINU

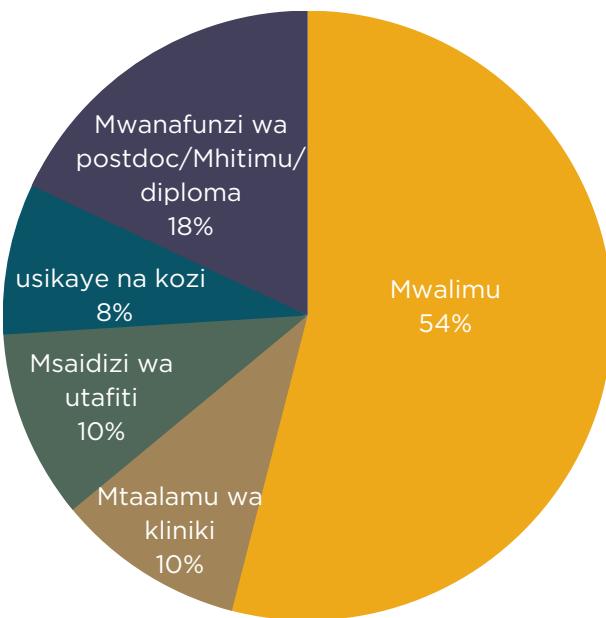
AWAMU YA III

- Unda miundombinu kwa ajili ya kuendeleza mbinu za kuendeleza na kushiriki data.
- Tathmini uhusiano kati ya hatua za utambuzi na hatua za shida/demografia/muktadha.
- Shiriki matokeo yetu na Jumuiya ya mazoezi wakati wa mkutano wa mtandaoni.

Matokeo ya Utafiti

Wakati wa Awamu ya I, tuliwaomba wanachama wa mtandao wa AfriBCD kukamilisha utafiti ili kuunda orodha ya awali ya vipimo za utambuzi ambazo zinaweza kuhitaji marekebisho au ukusanyaji wa data zaidi.
Ufuatao ni muhtasari wa matokeo ya utafiti.

Kazi ya mwanachama

Kwa kifupi

Majibu

42

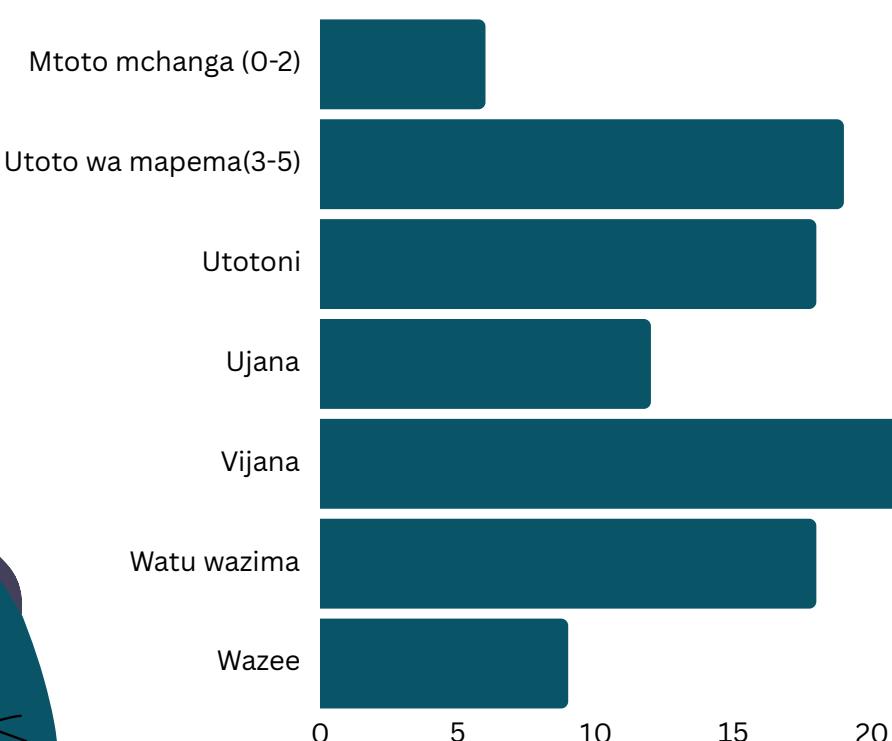
Chuo kikuu cha nyumbani barani Afrika

20

Nchi zilizowakilishwa

12

Kikundi cha umri cha watu waliosoma

Matokeo ya Utafiti

Wanachama walikuwa na utaalamu mbalimbali wa utafiti na waliorodhesha vipimo nyingi za utambuzi ambazo wanaamini zinahitaji maendeleo zaidi (k.m., urekebishaji wa muktadha, uthibitisho wa ziada). Ufuatao ni muhtasari wa kazi itakayofanywa. Kwa maelezo zaidi, angalia data ya uchunguzi ambayo haijatambuliwa (inapatikana kwenye Timu za Jumuiya ya mazoezi).

Majukumu ya utendaji

- Urekebishaji ya muktaza
- Viwango
- Kuendeleza tathmini binafsi
- Mtihani wa kina zaidi

Kujifunza ya mapema

- Marekebisho ya muktadha
- Viwango vya mitaa
- Ufikivu
- Jenga uhalali

Kujizibiti

- Mtihani na uthibitisho wa ziada
- Fikiria changamoto
- Maendeleo ya hatua

Kumbukumbu

- Urekebishaji ya muktaza
- Viwango
- Mtihani wa kina zaidi

Kutoa hoja

- Ufikiaji wa kukabiliana na
- Viwango vya mitaa
- Mtihani wa kina zaidi

Nadharia ya akili na utambuzi wa kijamii

- Maendeleo ya zana

UFIKIAJI WA KUKABILIANA NA

MUKTADHA

TAFSIRI

UNDA UHALALI UUNDAJI WA

JUKUMU

MTIHANI WA KINA ZAIDI

VIWANGO VYA MITAA

Awamu ya II: Itifaki ukusanyaji wa data

Mkusanyiko wa data

Tutawaalika watu wazima ama wakubwa (miaka 18 hadi 55) na watoto (miaka 5 hadi 17) kutoka tovuti zetu za sasa za utafiti (Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Afrika Kusini, wakimbizi au wahamiaji kutoka Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara hadi Quebec) kushiriki katika muda wa dakika 60 kipindi cha majaribio kinachojumuisha seti ya kazi fupi za utambuzi.

Watu wazima watatoa maelezo/taarifa ya kidemografia kuwahuju wao na watoto wao (ikiwezekana) kabla ya kuanza kazi. Kazi za utambuzi kwa watoto zitafuata kazi na taratibu sawa na zile zinazotumiwa na watu wazima ama wakubwa, na marekebisho yanayofaa kwa kiwango cha ugumu wa vitu kulingana na umri na uwezo wao. Isipokuwa ikiwa imebainishwa vinginevyo, majukumu yatakamilika kwenye kompyuta kibao ya skrini ya kugusa.

Maelezo/Taarifa za kijamii na demografia ya watu

Taarifa za kijamii na demografia zitakazokusanywa ni pamoja na umri, jinsia, jinsia, kiwango cha elimu, hali ya kitaaluma, hali ya ndoa, nchi ya asili, idadi ya miaka iliyotumika Quebec (ikiwa inatumika), idadi ya watoto, mapato, muundo wa kaya, lugha inayozungumzwa na lugha ya msingi inayozungumzwa.

Kwa watoto, maelezo ama taarifa ya ziada kama vile uzito wa kuzaliwa (kama inajulikana), wasifu wa mahudhurio shulen, idadi ya ndugu na lugha kuu inayozungumzwa yatakusanywa.

Kazi za kiakili ama utambuzi

Ufuatao ni muhtasari mfupi wa kazi za kiakili ama utambuzi zinazotumika katika ukusanyaji wa data. Ufanuzi kamili, marejeleo na mifano zinapatikana kwa kila kazi katika itifaki asili (inapatikana kwenye Timu za Jumuiya ya mazoezi).

Hoja

(~5 dakika)

Ili kutathmini hoja zahania zisizo za maneno, washiriki watajaza toleo ilichukuliwa wazi ufikiaji wa bure la kazi ya Raven's Matrices. Wataona matrix 3×3 ya maumbo ya rangi, na umbo moja kukosa. Kazi ni kuchagua umbo lililokosekana kulingana na uhusiano kati ya maumbo kwa sura, rangi, saizi na msimamo. Washiriki wana hadi dakika 5 au upeo wa vitu 50 ili kukamilisha kazi.

Kumbukumbu ya kazi

(~5 Dakika)

Kumbukumbu ya kufanya kazi kwa maneno itapimwa kwa kutumia kazi ya muda (empan) wa nambari kwanza ikiwa mahali na kisha kurudi nyuma. Washiriki watasikia mfuatano wa nambari ambao lazima warudie kwa mpangilio sahihi. Kazi huanza na mlolongo wa nambari mbili na, ikiwa washiriki watafaulu, mlolongo huongezeka kwa urefu. Jukumu/kazi huisha washiriki wanapofanya makosa mawili mfululizo au kufikia upeo wa nambari 9 zilizokumbushwa.

Kazi za utambuzi/kiakili

Kubadilika utambuzi

(~5dakika)

Ili kutathmini kubadilika wa utambuzi, toleo lililobadilishwa la kazi ya "DCCS (Dimensional Change Card Sort)" litatumika. Washiriki wataona kadi nne na lazima wahushe kadi ya tano kulingana na sheria zinazohusiana na umbo, rangi au nambari. Sheria zinaweza kubadilika bila notisi na washiriki lazima wajifunze sheria mpya kwa kujaribu na makosa.

Kubadilika utambuzi/ Kizuizi

(~3dakika)

Kazi ya "Mioyo na Maua" itapima kizuizi na kubadilika kwa utambuzi. Washiriki hujibu miyo inayoonyeshwa upande mmoja wa skrini na maua yanayoonyeshwa upande mwingine. Kazi inahusisha kubadilisha majibu kulingana na hali ya upatanifu na isiyolingana na washiriki wanahimizwa kujibu haraka.

Hoja ya maneno

(~10 dakika)

Mawazo ya mukhtasari ya maneno yatatathminiwa kwa kuwaliza washiriki kufikiria kuhusu methali kutoka nchi mbalimbali za Kiafrika. Washiriki wataeleza maana ya methali na kupokea alama kulingana na mukhtasari wa majibu yao. Pia watatoa taarifa kuhusu kufahamiana kwao na methali hiyo na methali nyingine zozote zinazohusiana na utamaduni wao.

**TEMBO WAWILI WANAPOPIGANA, NYASI
NDIYO INAYOKANYAGWA.**

(Kikuyu, Kenya)

Wacha tuendeleze utafiti wa utambuzi katika Afrika pamoja

Matopeo na maendeleo yaliyowasilishwa katika ripoti hii yanachangia katika kuendeleza na kuendeleza utafiti wa utambuzi barani Afrika kupitia juhudzi za ushirikiano za Jumuiya ya Mazoezi ya AfriBCD.

Kupitia juhudzi zetu za pamoja, tunatamani kukuza mazingira ambayo yanakuza ugawanaji wa maarifa na ukuaji wa kiakili katika kikoa ya utafiti wa utambuzi. Ikiwa una nia ya kujunga na Jumuiya ya mazoezi au kujifunza zaidi kuhusu sisi, tafadhali wasiliana nasi.

Kwa taarifa zaidi

Tembelea site web: www.afribcd.org

jibu uchunguzi wetu / Jiandikishe kwa orozza yetu ya barua pepe:
uchunguzi_2023

Tufuate kwenye Twitter [@AfriBCD_Network](https://twitter.com/AfriBCD_Network)

Tufuate kwenye LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/afribcd/>